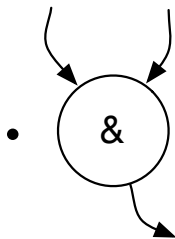

- 07/10/02
 - Co budeme dělat
 - Grafové algoritmy, toky
 - FFT
 - řetězce
 - geometrie
 - paralelní
 - pravěpodobnostní
 - aproximační (ne heuristika, ale dokážeme si, jak moc špatné řešení umíme apod.)
 - trochu kryptografie
 - trochu NP-úplnosti
 - (možná něco navíc? hehe...)
 - Cvičení
 - Doporučuje se tam chodit kvůli mechanickým důkazům: /
 - Zápočet od cvičícího za napsání zápočtové práce.
 - Vypracování (naprogramování) algoritmu a napsání krátkého textu o něm.
 - Doporučená literatura
 - mj.ucw.cz—ads2
 - CLRS
 - Demel: Grafy a jejich aplikace
 - Kučera a Nešetřil: Algebraické metody diskrétní matematiky
 - Paralelní, FFT
 - Kuchařka KSP – hlavně základní věci a řetězce (link z webu)
 - M. M.: Krajinou grafových algoritmů (1. kapitola, najdeme ji i na webu **mj**)
 - Paralelní algoritmy
 - hradlová síť
 - booleovské obvody
 - kombinační obvody
 - hradlo deterministicky přiřazuje k-tici vstupů výstup (booleovské: bool. operátory, komb.: kombinace písmen z abecedy → písmeno z abecedy)

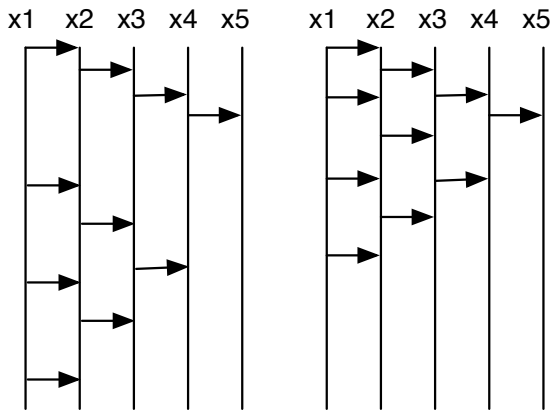
- vstupní a výstupní porty (nemají žádné vstupy/výstupy – prázdná kolečka)
- budeme předpokládat max. 2 vstupy na hradlo (což, jak se ukáže, stačí)
- Definice:
 - Booleovský obvod je acyklický orientovaný graf s vrcholy $V = I \cup O \cup H$
 - $\forall v \in I: \deg^+(v) = 0$
 - $\forall v \in O: \deg^-(v) = 0, \deg^+(v) = 1$
 - $\forall v \in H: \exists f(v): \{0, 1\}^a(v)$
 - f : funkce vykonávaná
 - $a(v)$: arita
 - $\deg^+(v) = a(v)$, hrany vstupující do v jsou očíslovány $1, \dots, a(v)$
 - Navíc $\forall v \in H a(v) \leq 2$. (Lze i $0 \rightarrow$ konstanta)
- Definice:

- Výpočet sítě probíhá po taktech. V 0. taktu jsou definované právě všechny vstupy. V i-tém taktu vydají výsledek, která měla def. vstupy v (i-1)-tém taktu, když jsou def. hodnoty všech hradel a portů, síť se zastaví a vydá výsledek.
- Definice:
 - i-tá vrstva = vrcholy v takové, že $\max d(w,v) = i, w \in I$
- Definice:
 - *asová složitost sítě* = # vrstev
 - *Prostorová složitost sítě* = # hradel
- Podmínka: Vygenerovatelné v $O(n^2)$ vzhledem k velikosti vstupů. (Jinak je to moc ďábelské...)
- Vztah k logickým formulím
 - Vždy lze udělat síť odpovídající logické formuli, která má časovou složitost odpovídající počtu závorek (i implicitních) a prostorovou odpovídající počtu spojek.
 - Platí to i opačně (ale asi by musela být formule pro každý výstup, nebo by se muselo „předávat“ číslo výstupního portu).
- Sčítáčka
 - sčítám $x_{(n-1)} \dots x_0 + y_{(n-1)} \dots y_0 = z_{(n-1)} \dots z_0$
 - přenos z i-tého řádu: c_i (vč. z minus první pozice = 0)
 - $z_i = x_i \text{ XOR } y_i \text{ XOR } c_{(i-1)}$
 - $c_i = (x_i \& y_i) \vee ((x_i \vee y_i) \& c_{(i-1)})$
 - Sakra: Lineární časová složitost.
 - Podíváme se na bloky (k-tice míst) vstupu, a co dělají s přenosy:
 - vždy 0
 - vždy 1
 - = vstupní přenos
 - (= ! vstupní přenos (nejde))
 - Skládání
 - p q b (složený)
 - 0 * 0
 - 1 * 1
 - → 0 1
 - → 1 1
 - → → →
 - Jednoduché bloky
 - 0/0 0
 - 1/1 1
 - 1/0 →
 - 0/1 →
- Pozorování: Skládání bloků je asociativní. Proto můžeme přenosy spočítat v $O(\log n)$.
- (a,x):
 - (1, *) = → (kopírování)
 - (0, 0) = 0
 - (0, 1) = 1
 - (a, x) fň (b, y) = (c, z)
 - $c = a \& b$
 - $z = (\neg a \& x) \vee (a \& y)$
- Ouha! Potřebujeme ale $O(n^2)$ hradel. Ale nic se neděje, během posledních pět minut si vysvětlíme jak totéž provést s pouhopouhými $O(n)$ hradly!
- Jak na to:
 - V prvních $O(\log n)$ hladinách $O(n)$ hradel. Pro bloky velikosti 2^k ($\forall k \in \mathbb{N}$) na pozici dělitelné 2^k víme chování. Stačí to zahustit v $O(\log n)$ hladinách s $O(n)$ hradly a pak posčítat zbytek. Tradá.
 - Cvičení do tramvaje: Namalovat schéma pro např. 8 míst. ='
- Přednášející: Martin Mareš mj@ucw.cz
- 07/10/09
- Toky v sítích

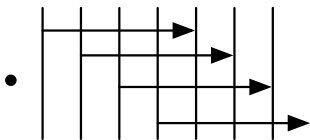
- Definice: Síť je čtveřice (G, z, s, c) , G orientovaný graf, z, s (resp. s, t) jsou vrcholy zdroj/stok, $c: E(G) \rightarrow \mathbf{R}_0^+$
- Definice: Tok je funkce $E(G) \rightarrow \mathbf{R}$ taková, že
 - 1)
 - 2)
- Věta: Každá síť má maximální tok.
- Definice:
 - $\rho \subseteq E$ v síti (G, z, s, c) je $\rho \subseteq E(G)$, taková, že neexistuje cesta ze z do s , která by přes něj nevedla.
 - Kapacita řezu $c(\rho)$ – součet kapacit hran v řezu.
- Hlavní věta o tocích
 - f : tok
 - $\max W(f) = \min c(\rho)$
- Lemma
 - $A \subseteq V(G)$, $z \in A$, $s \notin A$, f je tok, potom: $w(f) = f(A, V - A) - f(V - A, A)$.
 - Důkaz
 - $\sum_{(u,v) \in E} f(u,v) - \sum_{(v,u) \in E} f(v,u) = 0, \forall u \in A, u \neq z, s$ (Kirchhofovy zákony)
- NIC NECHÁPU!
- KONEC
- 07/10/23
 - Definice. Funkce $f: E \rightarrow \mathbf{R}_0^+$ je *vlna* v síti $(V, E, z, s, c) \Leftrightarrow \forall e \in E f(e) \leq c(e) \ \& \ \forall v \neq z, s f^\Delta(v) \geq 0$.
 - $f^\Delta(v)$ je *p ebytek* ve v
 - $f^\Delta(v) = - \sum_{u: uv \in E} f(uv) - \sum_{u: vu \in E} f(vu)$
 - Vrcholům přiřadíme výšky $h: V \rightarrow \mathbf{N}$
 - Operace:
 - *P evedení p ebytku*:
 - Předpoklady
 - $u: f^\Delta(u) > 0$
 - $v: h(u) > h(v)$
 - $r(uv) > 0$
 - Převedeme tok velikosti $\delta := \min(f^\Delta(u), r(uv))$ z u do v . $f^\Delta(u)$ klesne o δ , $f^\Delta(v)$ stoupne o δ
 - *Zvednutí vrcholu* $u: h(u)++$
 - Poznámka: Přebytky z a s nás nezajímají.
 - Algoritmus:
 - $h^* = \text{všechny vrcholy} \quad := 0, h(z) := N$ (počet vrcholů)
 - $f^* := 0, \forall u: zu \in E f^*(zu) := c(zu)$
 - dokud $\exists u \neq z, s; f^\Delta(u) > 0$:
 - pokud $\exists uv \in E r(uv) > 0 \ \& \ h(u) > h(v)$
 - převedeme po uv
 - jinak
 - zvedneme u
 - vrátíme f jako výsledek
 - Invariant A: f je vlna, $\forall v: h(v)$ neklesá, $h(z) = N, h(s) = 0$
 - Invariant S (spád): $\forall uv \in E r(uv) > 0 \ h(u) \leq h(v) + 1$
 - Lemma K (korektnost): Když se algoritmus zastaví, f je max. tok.
 - Dk:
 - 1) f je tok
 - 2) \exists nenasyčená cesta P ze z do s
 - P má spád N a $\leq N-1$ hran $\Rightarrow \exists e \in P$ se spádem $\geq 2 \Rightarrow$ spor s invariantem S
 - Invariant C (cesta domů, resp. do zdroje): Je-li $v \neq z, s f^\Delta(v) > 0$, pak \exists nenasyčená cesta $v \rightarrow z$.
 - Dk:
 - Mějme $v: f^\Delta(v) > 0$

- $A := \{u \mid \exists \text{ nenasycená cesta } v \rightarrow u\}$
- Pokud $a \in A, b \in V - A, ba \in E \Rightarrow f(ba) = 0$ /* jinak by $r(ab) > 0$ a tedy $b \in A$ */
- $\sum_{u \in A} f^\Delta(u) = \sum_{ab \in E \cap ((V-A) \times A)} f(ab) - \sum_{ba \in E \cap (A \times (V-A))} f(ba) \leq 0$ (lze snadno rozmyslet proč ≤ 0)
 - $\Rightarrow \exists u \in A: f^\Delta(u) < 0 \Rightarrow u$ (nutně) $= z$ (jinak by to nebyla vlna) $\Rightarrow z \in A$
- Invariant V (výška): $\forall v: h(v) \leq 2N$
 - Dk (sporem): Zvedneme $v: h(v) \geq 2N$, tzn. $f^\Delta(v) > 0 \Rightarrow$ (podle invariantu X) \exists cesta $v \rightarrow z$ nenasycená se spádem $\geq N$ – Blé! Spor!
- Lemma o zvedání: #zvednutí $\leq 2N^2$
 - Lemma S (syťá převedení): #SP $\leq 2NM$, resp. NM (pokud předpokládáme symetrii grafu, tedy zpětné hrany)
 - $uv \in E$
 - $h(u) > h(v): r(uv) = 0$
 - (≥ 2 zvednutí v)
 - $h(v) > h(u): r(uv) > 0$
 - (≥ 2 zvednutí u)
 - $h(u) > h: (?)$
 - Lemma N (nenasycená převedení): #NP $= O(N^2M)$
 - Důkaz (archetypální potenciálový d. kaz)
 - Pomocí potenciálu $f_i = \sum_{v: f^\Delta(v) > 0, v \neq z, s} h(v)$.
 - $f_i \geq 0$
 - na počátku $f_i = 0$
 - zvednutí zvýší f_i o 1 $x \leq 2N^2 \rightarrow \leq 2N^2$
 - SP zvýší f_i o $\leq 2N$ $x \leq NM \rightarrow \leq 2N^2M$
 - NP sníží f_i o $\geq 1 \Rightarrow$ všech NP $\leq 2N^2 + 2N^2N = O(N^2M)$
 - Věta: Golbbergův algoritmus najde maximální tok v čase $O(N^2M) = 2N^2O(N) + O(NM) + O(N^2M)$
 - Implementace:
 - $P :=$ seznam všech $v \in V, v \neq z, s: f^\Delta(v) > 0$
 - Při všech změnách toku dokážeme v $O(1)$ aktualizovat seznam.
 - Díky seznamu dokážeme najít vrchol s kladným přebytkem v $O(1)$
 - $\forall v L(v) :=$ seznam všech $vu \in E: r(vu) > 0 \ \& \ h(u) < h(v)$
 - Převedení v $O(1)$.
 - Zvednutí v $O(N)$
 - Vylepšení algoritmu
 - Místo tohoto: dokud $\exists u \neq z, s; f^\Delta(u) > 0$:
 - Tohle: dokud $\exists u \neq z, s; f^\Delta(u) > 0, h(u) \max$:
 - Pak se to změní takhle:
 - Lemma N': #NP $= O(N^2\sqrt{M})$
 - Poznámka: K tomu bude potřeba ještě šílený důkaz. Bude potřeba jinou implementaci (jiné datové struktury?).
 - Pak bude časová složitost algoritmu' $O(N^3)$.
 -
 - 07/10/30
 -
 - Lemma N': V algoritmu G' je #NP $= O(N^3)$
 - Dk: $H := \max \{ h(v) \mid v \neq z, s \ \& \ f^\Delta(v) > 0 \}$
 - Běh G' rozdělíme na fáze, fáze končí změnou H
 - #NP v 1 fázi \leq velikost nejvyšší hladiny na začátku fáze (pže nenasycené převedení vynuluje přebytek, čímž vrchol „vypadne“ a už se jím ve fázi nezabýváme)

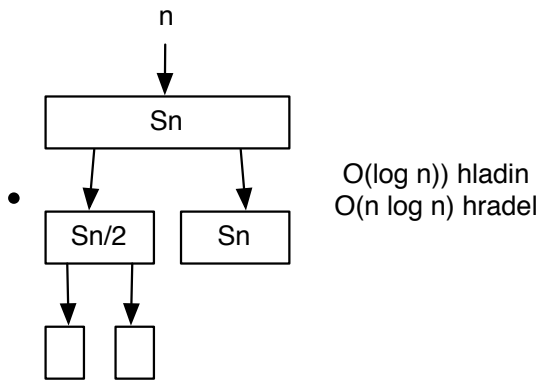
- Úvaha: H jako potenciál, na zač. 0 a nikdy neklesne
- # fází ... $\leq 4N^2$:
 - fáze končí zvýšením H (H++): $\leq 2N^2$
 - fáze končí snížením H (H+=n): $\leq 2N^2$
- Lemma N'': $\#NP = O(N^2\sqrt{M})$
 - Dk:
 - Zvolíme $K \in \mathbf{N}$
 - fáze:
 - laciné: $\#NP \leq K$, ve všech laciných $\#NP \leq 4N^2K$
 - drahé: $\#NP > K$
 - Potenciál $\Psi = \sum_{v \neq z, s} f_{\Delta(v)} > 0 p(v)$, $p(v) = \#u$, $h(u) \leq h(v)$
 - Na začátku $\Psi \leq N^2/K$, stále $\Psi \geq 0$
 - (nezapisuju, viz zápisky v TeXu)
 - Zpátky k sítím
 - Komparátorová síť je kombinační obvod, jehož hradla jsou komparátory:
 - in: $a, b \rightarrow [] \rightarrow$ out: **min**, **max**
 - A výstupy komparátoru se nevětví
 - Bubble Sort (a BS paralelně)

- Definice: Posloupnost $x_0 \dots x_{n-1}$ je
 - čistě bitonická: $x_0 \leq \dots \leq x_j \geq \dots \geq x_{n-1}$
 - je bitonická: je čistě bitonická, když ji zrotuju o nějakých k pozic (posloupnost „v kruhu“)
- Def: Separátor S_n

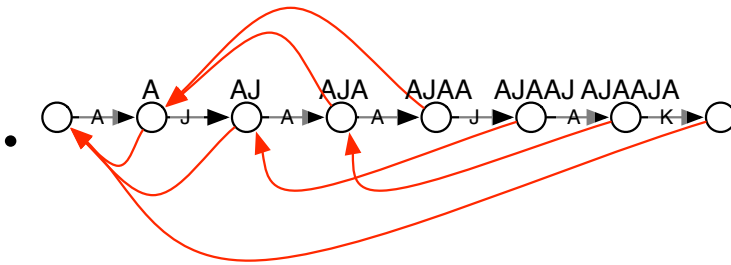

- 1 hladina: $O(n)$ hradel
- $(y_i, y_{i+n/2}) = \text{cmp}(x_i, x_{i+n/2})$
- Lemma: Pokud vstup S_N je bit. $x_0 \dots x_{n-1}$, pak výstup $y_0 \dots y_{n-1}$ splňuje
 - $y_0 \dots y_{n/2-1}$ a $y_{n/2} \dots y_{n-1}$ jsou bitonické
 - $\forall i, j \leq n/2 \ y_i \leq y_{j+n/2}$
- Def. Bitonická třídička B_n

- Dk:
 - $x_0 \dots x_{n-1}$ čistě bitonická
 - j = pozice maxima, buď $j < n/2$ (jinak zrcadlově)
 - $k := \min \{ i : x_i \geq x_{i+n/2} \}$
 - ATD. – *nepsal (a nekreslil) jsem vše, zkusit nakreslit doma*
 - mergesort
- 07/11/06
 - Hledání
 - Příklady
 - JEHLA v DRAKJEHLADOVÝ, VKUPCEJEJEHLA
 - KOKOS v ČLÁNEKOKOKOSU
 - Chci
 - Nezačínat při neúspěchu od začátku. / Porovnávat řetězce pro všechny pozice.
 - Nepřijít o skutečný výskyt.
 - Problém
 - Jak moc se vracet, co zahazovat?
 - Časová složitost pro jehlu s neopakujícími se znaky
 - $O(S)$
 - Časová složitost při triviálním obecném vyhledávání
 - (nejhůře) $O(JS)$, J = délka jehly, S = délka sena
 - Příklady
 - AJAAJAK (Ája a jak) v AJAAJA (Ája a já)
 - AJA(AJA + (přijde) A
 - AJA(AJA + (přijde) J
 - Řetězce obecně
 - Σ *abeceda* (binární, latinská abeceda pár ASCII kódů, v extrémním případě slova jazyka, ale to neuvažujeme)
 - Σ^* množina *slov* (*et zc*) nad abecedou Σ
 - ϵ prázdné slovo
 - $|a|$ délka slova a
 - $a\beta$ zřetězení
 - $a\epsilon = \epsilon a = a$
 - $|a\beta| = |a| + |\beta|$
 - $a[i]$ i -té písmeno (programátorské číslování od 0)
 - $a[i:j]$ podslovo z písmen i až $j-1$
 - $a[:j] = a[0:j]$ prefix
 - $a[i:] = a[i:|a|]$ sufix
 - Každé slovo je svým prefixem/sufixem. *Vlastní *fix*, znamená, že nejde o totéž slovo.
 - Problém
 - in
 - jehla, $J = |I|$
 - seno, $S = |I|$
 - out

- $\{i \mid \sigma[i:i+J] = \epsilon\}$
- Vyhledávací automat (Knuth, Morris, Pratt) – KMP
 - orientovaný graf: stavy = vrcholy = prefixy slova
 - dopředné hrany: $\alpha \rightarrow \epsilon x d(\alpha, x)$
 - zpětné hrany: $\alpha \rightarrow$ nejdelší vlastní sufix α , který je stavem (tedy prefixem)

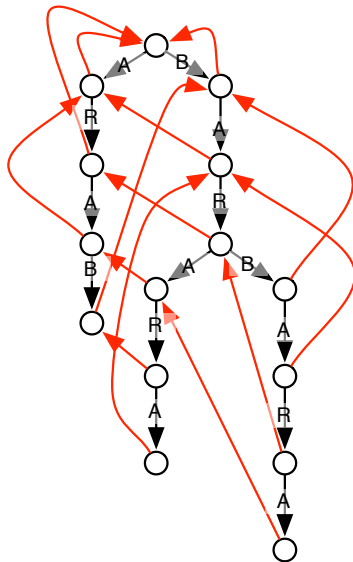

- Algoritmus vyhledávání
 - Snažím se prodlužovat slovo podle stavových přechodů dokud buď nenajdu slovo nebo nemám kam dál – v tom případě se pustím po zpětné hraně.
 - $\alpha := \epsilon$
 - pro $c \in \Sigma$ postupně:
 - dokud $\exists d(\alpha, c) \ \& \ \alpha \neq \epsilon$:
 - $\alpha := z(\alpha)$
 - pokud $\exists d(\alpha, c) \Rightarrow$
 - $\alpha := d(\alpha, c)$
 - pokud $\alpha = \epsilon \Rightarrow$ hotovo
 - Praktická modifikace
 - Stavy se označí délkami prefixů.
 - Algoritmus vyhledávání 2:
 - $k := 0$
 - Atd.
 - Korektnost
 - Invariant: stav po přečtení vstupu β : $\alpha(\beta) =$ nejdelší sufix β , který je sufixem \Rightarrow korektnost KMP
 - Lemma: Vyhledávání doběhne v čase $O(S)$.
 - Kroků dopředu je max. S . Kroků zpět je max. tolik, kolik dopředu, tedy S , tedy max $2S$.
 - Konstrukce vyhledávacího automatu, resp. zpětných hran
 - Lemma: $z(\beta)$ má být $\alpha(\beta[1:])$ ($\beta[1:]$, aby to nevedlo zpět do β)
 - Pustíme hotový automat na $[1:] \Rightarrow$ budeme se dozvídat postupně cíle zpětných hran.
 - Fígl: Začneme s automatem bez zpětných hran, a jak je postupně „nacházíme“, tak je přidáváme do automatu.
 - Konstrukce (pořádně)
 - $\alpha := \text{krok}(\alpha, c) : \{$
 - dokud $\exists d(\alpha, c) \ \& \ \alpha \neq \epsilon$:
 - $\alpha := z(\alpha)$
 - pokud $\exists d(\alpha, c) \Rightarrow$
 - $\alpha := d(\alpha, c)$
 - }
 - Algoritmus
 - sestrojíme d (opředné hrany)
 - $z(\epsilon) := \emptyset, z([0]) := \epsilon$
 - $\alpha := \epsilon$
 - pro $i = 1$ do J :
 - $\alpha := \text{krok}(\alpha, [i])$
 - $z([0:i+1]) := \alpha$
 - **Věta.** KPM hledá z v čase $O(|J| + |S|)$
 - Úloha k zamyšlení

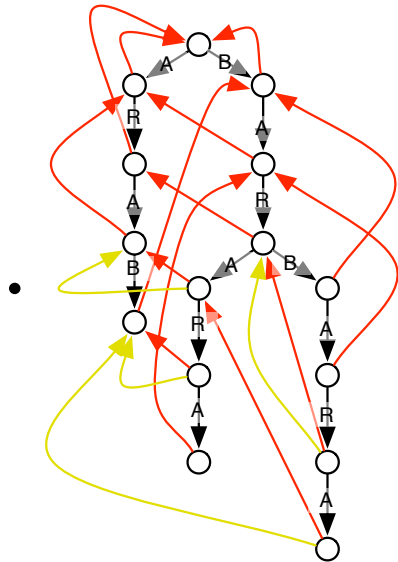
- 1 jehla : lineárně výskytů, více jehel: více výskytů (musí se vypsat, bez výpisů lze rychleji) :(– McCorasick (?)
- Alternativní algoritmus (narychlo) **Rabin a Karp**:
 - Naivní algoritmus (samé porovnávání) zbytečně ztrácí čas – jak ho vylepšit?
 - Řešení:
 - Mějme hashovací fci: $h: \Sigma^J \rightarrow Z$
 - $H = h(J)$
 - Kontrolujeme hash aktuálního vyhledávacího okénka.
 - Je třeba zvolit hash, který dokážeme v konstantním čase změnit z $h(x[i:j])$ na $h(x[i+1:j+1])$
 - Stačí běžná hashovací fce:
 - $h(x_0 \dots x_{j-1}) = (\sum x_i p^{j-i-1}) \bmod N$
 - TODO: Proč číslování v tomto směru?
 - TODO (od Mareše): Kde je zádrhel? Fakt jsme si pomohli? (Asi ne.)

• 07/11/13

- Zase hledání výskytů v řetězci, teď ale více výskytů
 - Slova
 - ara, bar, arab, baraba, barbara

- krok(s, c)
 - dokud $\nexists f(s,c)$ & $s \neq \text{kořen}$
 - $s := z(s)$
 - pokud $\exists f(s,c)$
 - $s := f(s,c)$
 - vrátíme s
- návrh algoritmu
 - $s := \text{kořen}$
 - $\forall c$ písmena σ
 - $s := \text{krok}(s, c)$
- Chceme vypsat slovo končící na dané pozici.
- Problém: třeba BARBAR – nenajde se BAR, BARAB – nenajde se ARAB
 - Řešení 2: vracení se přes zpětné hrany do kořenu? ... zabere dost času, ale jde to.
- Pozorování: Stav automatu jednoznačně určuje množinu v něm končících slov.
 - Řešení 3: předpočítání množin končících slov pro každý stav.
 - (prý) problém: Taky může zabrat až nelineárně času. TODO promyslet.
- Řešení 4:
 - slovo(s) slovo končící v s, resp. index i_s nebo 0
 - out(s) nejbližší vrchol, do nějž se z s můžeme dostat po zpětných hranách, a končí tam slovo (slovo(v) $\neq 0$)

- návrh algoritmu

- $s := \text{kořen}$ 1
- $\forall c$ písmena σ 2
 - $s := \text{krok}(s, c)$ 3
 - je-li $\text{slov}(s) \neq 0$ 4
 - $\text{vypiš}(\text{slovo}(s))$
 - $v := \text{out}(s)$ 5
 - dokud $v \neq 0$ 6
 - $\text{vypiš}(\text{slovo}(v))$ 7
 - $v := \text{out}(v)$ 8

- Poznámky ke složitosti hledání a vypisování:

- zpětná hrana aspoň o hladinu výš
- hladina nezáporná
- dopředná o hladinu níže (vlastně výše a naopak;...)
- potenciálový argument \rightarrow lineární složitost $O(s)$ kroků 2-5
- kroky 6-8, složitost $O(\# \text{výskytů})$

- Konstrukce automatu (Aho, Corasicková)

- 1. postavíme strom dopředných hran, $r := \text{kořen}$
- 2. spočteme slovo^*
1. + 2. $\rightarrow O(J), J = |i|$

- 3. spočteme z^* :

*Nem žeme po slovech (budeme pot ebovat alespo za átky jiných slov). \rightarrow PO HLADINÁCH
3. ást trvá také $O(J)$ viz níže*

- $z(r) := 0, Q := \{ \text{synové } r \}, \forall v \in Q, z(v) := r$
- dokud $Q \neq \emptyset$
 - $u := \text{vyber } z Q$
 - pro syny v vrcholu u
 - $z := \text{krok}(z(u), \text{znak na hraně } uv)$
 - $z(v) := z$
 - Pokud $\text{slovo}(z) \neq 0$
 - $\text{out}(v) := z$
 - Jinak
 - $\text{out}(v) := \text{out}(z)$

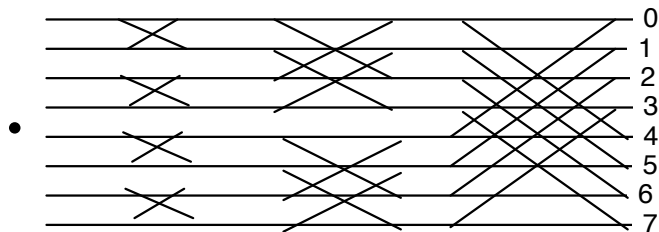
A máme i žluté hrany.

- Správnost

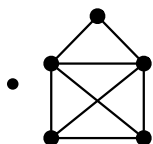
- strom správně
- žluté hrany jsou správně
- funguje trik $z(\beta) = \alpha(\beta[1:])$

- lze omezit hledáním všech jehel → 3. část trvá také $O(J)$
- Věta. Algoritmus Aho-Corasicková najde všechny výskyty slov $t_1 \dots t_k$ ve slově σ v čase $O(\sum |t_i| + |\sigma| + \# \text{výskytů})$
- Paměťová reprezentace
 - Pole ukazatelů ve vrcholech, pro velké abecedy hashovací tabulka v každém vrcholu, případně jedna tabulka s klíčem (stav, znak). Všechny možnosti zaručují konstantní čas.
- Změna tématu: Polynomy
 - Konečné polynomy nad reálnými (resp. komplexními) čísly
 - Mějme dva polynomy (předpokládejme stejný stupeň, vždycky jdou doplnit)
 - $P(x) = \sum_{j=0}^{n-1} p_j x^j$
 - $Q(x) = \sum_{j=0}^{n-1} q_j x^j$
 - Vynásobme je: $R = P \cdot Q$, $R = \sum_{j,k} p_j q_k x^{j+k}$
 - $r_l = \sum_{j=0}^l p_j q_{l-j}$ – skoro jako skalární součin, říká se tomu *konvoluce* (jeden vektor se otočí, částečně se překryjí/posunou a skalárně vynásobí), podobá se to taky i písemnému násobení čísel (bez přenosů)
 - $\theta(n^2)$
 - Jak násobit polynomy rychleji?
 - $\forall x R(x) = P(x) \cdot Q(x)$
 - Věta. Jsou-li $x_0 \dots x_k$ navzájem různá čísla a $y_0 \dots y_k$ navzájem různá čísla (reálná, komplexní, dokonce jakékoli těleso), pak $\exists!$ polynom P stupně $\leq k$ t.ž. $\forall j P(x_j) = y_j$
 - Plán:
 - $k = 2n-1$ (stačilo by i $2n-2$, ale my chceme (proč?) liché)
 - $x_0 \dots x_k$ libovolně, ale různá
 - Spočteme
 - $P(x_0) \dots P(x_k)$
 - $Q(x_0) \dots Q(x_k)$
 - $\forall j y_j = P(x_j) \cdot Q(x_j)$
 - najít R stupně $\leq k$: $\forall j R(x_j) = y_j$
 - Chceme polynom P s n koeficienty vyhodnotit v $x_0 \dots x_{n-1}$:
 - Búno $n = 2^m$
 - Rozděli a panuj:
 - $P(x_j) = p_0 x^0 + p_1 x^1 + p_2 x^2 + \dots + p_{n-1} x^{n-1} =$
 - $= (p_0 x^0 + p_2 x^2 + \dots + p_{n-2} x^{n-2}) + (p_1 x^1 + p_3 x^3 + \dots + p_{n-1} x^{n-1}) =$
 - $= (p_0 x^0 + p_2 x^2 + \dots + p_{n-2} x^{n-2}) + x(p_1 x^0 + p_3 x^2 + \dots + p_{n-1} x^{n-2})$
 - $= S(x^2) + x \cdot L(x^2)$
 - $P(-x) = S(x^2) - x \cdot L(x^2)$
 - Polynom n koeficienty v n bodech → 2 polynomy s $n/2$ koeficienty s $n/2$ bodech.
 - Takže
 - $T(n) = 2T(n/2) + O(n)$
 - $T(n) = O(n \log n)$
 - **Ale** jak tohle udělat, abychom měli takhle spárovaná +-čísla v dalších krocích?
 - Řešení: komplexní čísla
 - $n=2$ 1 -1
 - $n=4$ 1 -1 i -i
 - 07/11/20
 - Jak násobit polynomy rychleji? – pokračování
 - Základní věci o komplexních číslech
 - (Opakování z mateřské školky, třeba $x/y = (x^* \text{sduž}(y))/(y^* \text{sduž}(y))$, nebo $\text{abs}(x) = \sqrt{x^* \text{sduž}(x)}$.)
 - Goniometrický tvar:
 - $x = \cos + i \sin$ pro $|x| = 1$

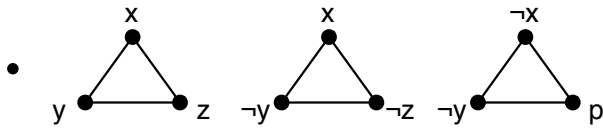
- $x = |x|(\cos \phi + i \sin \phi)$, pro $\forall x, \phi$ říkáme argument
- Exponenciální tvar
 - Eulerova formule: $e^{i\phi} = \cos \phi + i \sin \phi$
 - $x = |x| e^{i\phi(x)}$
 - Násobení
 - $xy = |x||y| e^{i(\phi(x) + \phi(y))}$
 - Umocňování (odmocňování)
 - $x^a = \dots$
 - Nejednoznačnost n-té odmocniny.
 - n-tých odmocnin z jedničky je n, platí i pro jiná čísla mimo 0.
- Segregace odmocnin z jedničky
 - Některé odmocniny jsou lepší (bohatší) než jiné.
 - např. 4. odmocniny z 1: -1 a i
 - jejich mocniny (0., 1., 2., ...) dávají různý počet navzájem různých hodnot
- Definice: $x \in \mathbb{C}$ je primitivní n-tou odmocninou z 1 $\Leftrightarrow x^n = 1$, ale $x^1, x^2, \dots, x^{n-1} \neq 1$
- Pozorování: Pokud n je sudé, pak $x^{n/2} = -1$ (...? dál už se tímhle prý zabývat nebudeme)
- Pozorování: $\omega_n = e^{2\pi i/n}$, $\overline{\omega_n} = e^{-2\pi i/n} = 1/\omega_n$ jsou primitivní n-té odmocniny z 1.
- Pozorování: pro $0 \leq j \leq k \leq n-1$ $x^j \neq x^k$: jinak $x^{k-j} = 1$
- Algoritmus FFT
 - Vstup: $n = 2^k$, $(p_0 \dots p_{n-1})$ koeficienty polynomu P, $\omega =$ primitivní n-tá odmocnina 1
 - Výstup: $(p_0' \dots p_{n-1}')$, $p_k' = P(\omega^k)$
 - 0. Pokud $n = 1$, vrátíme (p_0)
 - 1. $s := (p_0, p_2, \dots, p_{n-2})$, $l := (p_1, p_3, \dots, p_{n-1})$
 - 2. $s' := \text{FFT}(s, \omega^2)$, $l' := \text{FFT}(l, \omega^2)$
 - 3. pro $0 \leq j \leq n/2$ $T(n) = 2T(n/2) + O(n) = O(n \log n)$
 - $p_j' = s_j' + \omega^j * l_j$
 - $p_{j+n/2}' = s_j' - \omega^j * l_j$
- Definice: Diskrétní Fourierova transformace (DFT)
 - je funkce $f: \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C}^n$, $y = f(x)$, $\forall j$ $y_j = \sum_{k=0}^{n-1} x_k \omega^{jk}$
 - $\Rightarrow f$ je lineární
 - $\Rightarrow f(x) = \Omega x$, $\Omega_{jk} = \omega^{jk}$
 - matice: $\Omega^T = \Omega$
- Lemma: součin řádků $\Omega_j \cdot \Omega_k = 0$ pro $j \neq k$, jinak = n
- Dk:
 - součin řádků $\Omega_j \cdot \Omega_k = \sum_{l=0}^{n-1} \Omega_{jl} \cdot \overline{\Omega_{kl}} = \sum_{l=0}^{n-1} \omega^{jl} \cdot \overline{\omega^{kl}} = \sum_{l=0}^{n-1} \omega^{(j-k)l} =$
 - = (pro $j \neq k$) = $(\omega^{(j-k)n} - 1) / (\omega^{j-k} - 1) = (1 - 1) / (\neq 0) = 0$
 - = (pro $j = k$) = $\sum_{l=0}^{n-1} 1 = n$
- Důsledek:
 - $\Omega \overline{\Omega} = n \cdot E$ (n na diagonále, jinak nuly)
- ZBYTEK JSEM SI NEPSAL, BLÁ BLÁ BLÁ
- Aplikace:
 - Spektrální rozklad signálu (zvuku) / rozklad na sinusovky. (transformace a inverzní)
 - Ozvěna (konvoluce)
 - Komprese dat JPEG (DCT je modifikovaná DFT – jen na reálná čísla)
 - Různé problémy s polynomy
 - Nečekaně i násobení dlouhých čísel v $O(n \log n)$ nebo skoro tak (?).
- Kombinační obvod s logaritmičtým počtem hladin:

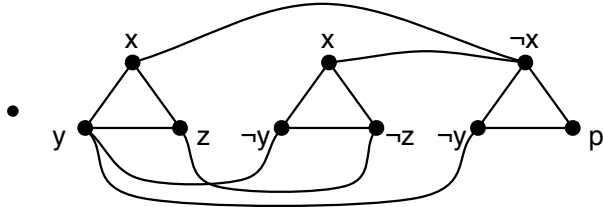
- To je ale ošklivý obrázek
- 07/11/27 (na papíře)
- 07/12/04
 - Aparát na porovnávání složitosti/obtížnosti problémů (jejich řešení), převádění problémů jeden na druhý.
 - Pro začátek: Jen rozhodovací problémy (Ano/Ne).
 - Například:
 - Existuje perfektní párování pro daný graf? (Ne: Jaké párování?)
 - To lze ale použít k nalezení toho párování:
 - Existuje-li párování, odebereme nějakou hranu a ptáme se znovu. Takhle otestujeme všechny hrany. Z nejvýše tolik dotazů, jako je hran, zjistíme párování, tzn. také v nějakém polynomiálním čase.
 - Takové triky jdou často.
 - Existuje v síti tok velikosti $\geq k$?
 - Definice: *Rozhodovací problém* je takový, jehož výstup je vždy buď *ano* nebo *ne*.
 - Definice: Jsou-li A a B rozhodovací problémy, pak říkáme, že A lze *redukovat* na B ($A \rightarrow B$) $\equiv \exists$ funkce f spočitatelná v polynomiálním čase taková, že $\forall x A(x) = B(f(x))$.
 - Pozorování: Lze-li problém redukovat na polynomiální, je také polynomiální.
 - Pozorování: Redukce je reflexivní a transitivní (jako uspořádání)
 - Problém SAT
 - „satisfiability“ – splnitelnost logických formulí
 - Např.: $(x \vee \neg y) \& (y \vee \neg x)$ je splnitelné
 - Def.: CNF: Konjunktivní normální forma: Konjunkce disjunkcí literálů, tzn. proměnných nebo jejich negací.
 - Vstup: Formule v CNF.
 - Výstup: \exists dosazení 0/1 za proměnné takové, že $\phi(\) = 1$
 - 3-SAT: SAT, ale všechny klauzule (tedy jednotlivé disjunkce obsahují ≤ 3 literály)
 - 3-SAT \rightarrow SAT
 - (jasné, speciální případ)
 - SAT \rightarrow 3-SAT
 - Pro příliš velkou klauzuli $(\alpha \vee \beta)$ ($|\alpha| + |\beta| \geq 4$) přepíšeme $(\alpha \vee x) \& (\beta \vee \neg x)$
 - Zřejmé, že to neovlivní splnitelnost (na přednášce se vysvětlovalo).
 - Nezávislá množina
 - Vstup: Neorientovaný graf G , $k \in \mathbb{N}$
 - Výstup: $\exists A \subseteq V(G)$: $|A| \leq k$ & $u, v \in A$, $u \neq v$, $uv \notin E(G)$
 - Např.

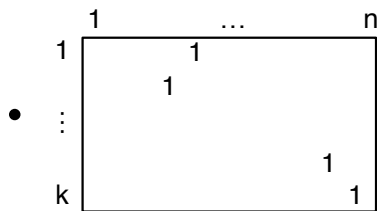
- Jeden bod ze základů a vrcholek. (Nebo třeba prázdná množina.)
- Redukce 3-SAT a nezávislé množina (oba směry)
 - 3-SAT \rightarrow Nez. množina
 - U 3-SATU hledáme vlastně nekonfliktní literál a jeho hodnotu pro splnění každé klauzule.
 - Příklad
 - (Vždy můžu klauzule beze změny výsledku nafouknout na 3 literály.)
 - $(x \vee y \vee z) \& (x \vee \neg y \vee \neg z) \& (\neg x \vee \neg y \vee p)$

- Chci nezávislou množinu, jež mi vybere z každého trojúhelníku právě jeden vrchol.
- A co konfliktní volby:
 - Nerad bych jednou vybral x a jednou $\neg x$.
 - Řešení: Přidám hranu mezi proměnnými a jejich negacemi.

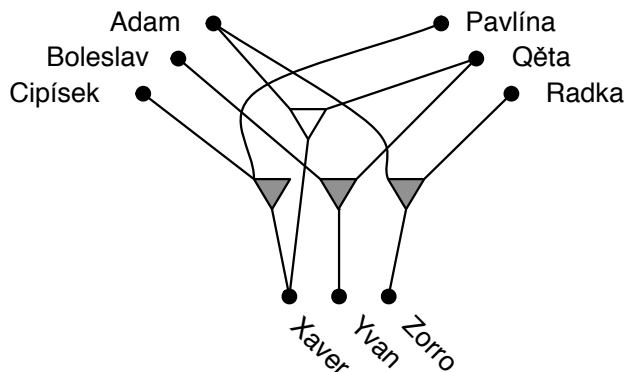

- \exists nezávislá množina velikosti #klauzulí?
- Vsuvka: Problém kliky v grafu (úplný podgraf o k vrcholech)?
 - To je ale nezávislá množina doplňku grafu! Hotovo.
- Nezávislá množina \rightarrow 3-SAT
 - Proměnné $v_1 \dots v_n$ pro vrcholy
 - Pro \forall hrany $ij \in E$ přidáme klauzuli $\neg v_i \vee \neg v_j$
 - Jak do toho ale zakódovat počet?

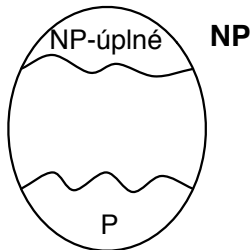
- $X_{ij} = 1 \equiv i$ -tý prvek množiny je vrchol j
- $\forall j, i, i', i \neq i'$ $x_{ij} \Rightarrow \neg x_{i'j}$
- $\forall i, j, j', j \neq j'$ $x_{ij} \Rightarrow \neg x_{ij'}$
- $\forall i$ $x_{i1} \vee x_{i2} \vee \dots \vee x_{in}$
- Pak dostaneme nezávislou množinu k nebo větší (jen implikace, viz výše)

• „3-D párování“ (matching)

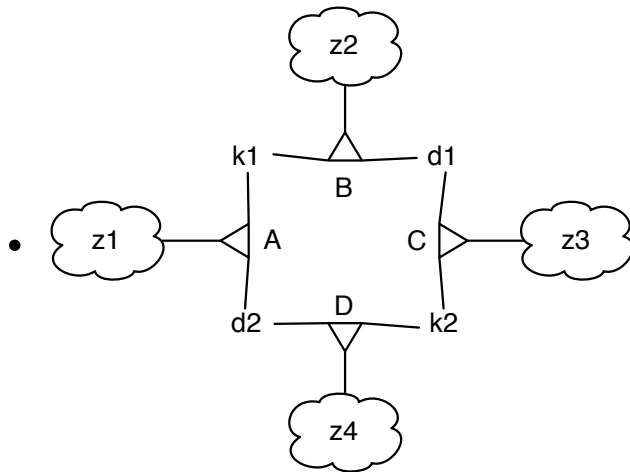
- Vstup: Množina K, H, Z a množina kompatibilních trojic
- Výstup: Perfektní podmnožina trojic
- 3-SAT \rightarrow 3,3-SAT (každá proměnná v max. 3 literálech)
- Pokud se vyskytuje v $k \geq 3$ lit.: Nahradíme výskyty novými proměnnými $x_1 \dots x_k$ a přidáme klauzule:
 - $x_1 \Rightarrow x_2, x_2 \Rightarrow x_3, \dots, x_{k-1} \Rightarrow x_k, x_k \Rightarrow x_1$
- 3,3*-SAT, ze tří literálů, kde se vyskytuje proměnná aspoň jeden negativní a aspoň jeden pozitivní
- TODO: Zkusit převést na SAT 3D-párování.
- 07/1211
 - Ke zkouškám

- Předtermín
 - Poslední pátek semestru 10:00 před S322
 - Nebude se zkoušet leden
 - Nebude třeba zápočet
- Zkouška (normální)
 - písemka
 - teorie
 - pár algoritmických problémů
 - následně možná ústní zkouška
- Převádění problémů
 - Definice: P je třída (rozhodovacích) problémů, které jsou řešitelné v polynomiálním čase. ($L \in P \Leftrightarrow \exists$ polynom $f \exists$ algoritmus A tž. $\forall x L(x) = A(x)$ a $A(x)$ doběhne v čase $\leq f(|x|)$)
 - Definice: NP je třída (rozhodovacích) problémů, takových, že $L \in NP \Leftrightarrow \exists$ problém $K \in P \exists$ polynom g : $(\forall x L(x) = 1 \Leftrightarrow \exists y |y| \leq g(|x|) \& K(x,y)$
jakoby polynomiální „s nápov dou“
 - Pozorování:
 - $SAT \in NP$
 - $P \subseteq NP$
 - Definice: Problém L je NP-těžký $\equiv \forall M \in NP M \rightarrow L$
 - Pokud nějaký takový je $\in P \Rightarrow P = NP$.
 - Definice: L je NP-úplný $\equiv L$ je NP-těžký & $L \in NP$
 - To jsou úplně nejtěžší problémy v NP. U těch (skoro) nemá smysl hledat polynomiální řešení.
 - Věta: (Cook) SAT je NP-úplný.
 - Převody z minulé přednášky tedy mj. plynou z této věty.
 - Větička: L je NP-úplný a $L \rightarrow M \in NP \Rightarrow M$ je také NP-úplný
 - Stačí dk. pro NP-těžkost (pak už to z toho plyne) $\forall Q \in NP: Q \rightarrow L \rightarrow M \Rightarrow Q \rightarrow M$
 - Důsledky: Nezávislá množina, klika, 3-SAT, 3,3-SAT jsou NP-úplné

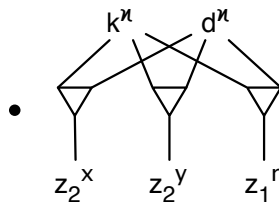

Možná, že jsou všechny množiny totožné, ale dost možná taky ne:).

- Zoo NP-úplných problémů
 - logické: SAT, 3-SAT, 3,3-SAT
 - grafové: Nezávislá množina, kika, 3D párování, 3-barvení, hamiltonovské cesta/kružnice
 - Pozn: h. cesta obsahuje všechny vrcholy (bez opakování), obdobně kružnice
 - číselné: batoh, loupežníci, $Ax=b$ (A jsou 0/1(?), speciální případ celočíselného lineárního programování)
- 3D-párování
 - z 3,3-SATu

- $A + C \quad x=1$ zvířátka 2, 4 volná
- $B + D \quad x=0$ zvířátka 1, 3 volná
- (k, d – kluci, dívky)
- Klausule: $\kappa: (x \vee y \vee \neg r)$

- max. 2 výskyty každého literálu \Rightarrow zvířátek je dost pro všechny klauzule
- 2p-k volných zvířátek (přidáme 2p-k párů univerzálních milovníků zvířat)

• TODO rozmyslet doma

- Věta': Obvodový SAT je NP-úplný. (Tzn. s logickými obvody, což je zobecnění SATu.)
- Lemma: O-SAT (obvodový SAT) \rightarrow 3-SAT
 - Pro \forall hradlo zavedeme proměnnou, popisující jeho výstup
 - $x \rightarrow \boxed{\neg} \rightarrow y$
 - $(x \vee y), (\neg x \vee \neg y)$
 - $\begin{matrix} x \\ y \end{matrix} \rightarrow \boxed{\&} \rightarrow z$
 - $x \& y \Rightarrow z (z \vee \neg x \vee \neg y)$
 - $\neg x \Rightarrow \neg z (...)$
 - $\neg y \Rightarrow \neg z (...)$
- $L \in P \Rightarrow \exists$ polynomiálně velký boolovský obvod, který počítá L
 - Odstraníme klopné obvody (paměť, tedy časový vývoj) konstrukcí kopíí obvodu pro čas T_0, T_1, \dots
- BÚNO modifikace definice:
 - Definice: NP je třída (rozhodovacích) problémů, takových, že $L \in NP \Leftrightarrow \exists$ problém $K \in P \exists$ polynom $g: (\forall x L(x) = 1 \Leftrightarrow \exists y |y| = \mathbf{(místo)} g(|x|) \& K(x,y)$
- $L \in NP$
 - $L \rightarrow$ O-SAT
 - vstup x
 - spočteme $g(|x|)$ (velikost nápovědy)
 - vezmeme obvod pro K se vstupem velikosti $|x| + g(|x|)$
 - do obvodu dosadíme za x \rightarrow splnitelnost obvodu (\rightarrow splnitelnost)
- Důležité
 - redukce

- NP-úplnost
- umět ze základního NP-ú problému (splnitelnosti) dokázat NP-úplnost jiných